

Meggyújtották a szép karácsonyfán a gyertyákat, szépen elébe térdeltek mindnyájan és őszinte áhítattal énekelték:

„Mennyből az angyal,
Lejött hozzátok...”

És messze tőlük, valahol egy gyönyörű dunaparti palotában egy bánatos özvegy asszony adott hálát a Kisdednek, hogy ezen a szent estén nem maradt egyedül, mert igaz boldogságot szerzhettek egy sorsüldözött családnak...

Salamon József.

Julika angyallá lesz.

Julika, az ágrólszakadt, árva kis szolgáló, lihegve megáll, apró kezeeskéit a futástól dübörgő szívére teszi és feszülten hallgatózik...

— Nem, hála Istennek, nem vették észre a szökését!

Gyorsan körülnézett... tájékozódni próbált. Tekintete a tanyát keresi, az idegen emberek szánalmából lett otthonát, — hasztalan erőlködik. A nagy sötétségben semmit sem lát.

— Ja, ha eltévednék!... riadt meg Julika és rémülten behunyta szemeit.

Ezzel azonban csak azt érte el, hogy megint eszébe jutott öregbéres Áron-bácsi gyönyörűségeken szép meséje. A mese, amelyet tegnap este hallott és amelyet sehogysem bír felejtani:

...aztán így karácsonytájt, amoda túl a fenyvesben... leszállnak Isten angyalkái, hogy összegyűjtsék a jó gyermekek karácsonyfáját. Pirinyo kis aranybaltácska, hegyikristályból fogazott fűrészke van kezükben: úgy dolgoznak, könnyedén libegve, vidáman nevetve, egymással versengve, hogy minél több jógyermeknek jusson a csodadíszes, gyantaillatú karácsonyfából...

— Hát nekem miért nem jutott még soha? Én talán nem vagyok jó? — kérdezte ő akkor bánatosan.

Áron bácsi öreg kezei remegve simogatták meg a fejét.

— Dehogynem, — mondta gyorsan. — Persze, hogy jó vagy, te kis árva. Csak, hogy nagy ám a világ! Nem is lehet csodálni, ha itt-ott kifelejtenek valakit a nagy sietségben. De egyszer majd eszükbe jutsz te is, meglásd.

Julikát azonban nem lehetett ily könnyen megvigasztalni. Azóta is egyre azon búsul.

Hogy éppen őt felejtik így ki!

Alig is aludt valamieskét az éjjel; virradattól meg csak ténfergett, mint valami holdkóros. Minduntalan a fenyvesre kellett gondolnia. A kacagó angyalkákra... és nem lelte helyét.

— Látnod kell... Látnod kell... taszigálta egész nap a belső

kísértés. — Hiszen olyan közel van a fenyves, csaknem idelát-
szik...

Hát most aztán látni fogja!

Ezért szökött el.

Hogy lássa.

Pedig, de sok dolgát is hagyta végezetlenül!... A malacok biz-
tosan visítanak már türelmetlenül. Vajjon jut-e majd eszébe va-
lakinek, hogy elébük öntse az estelit?

Imigy furdalja most Julikát a lelkiismeret. De szíve fáj a
baromfinéért is, amelyet elmulasztott ölba kergetni.

Mi lesz velük, szegényekkel, a szabad ég alatt?! Reggelig
megveszi őket az Isten hidege!

A sűrűsödő büntudat végképp gyászbaborította Julika kép-
zeletét.

— Csak most az egyszer segíts meg bennünket, édes Iste-
nem! — fohászkodik nehéz szívvel és égre emeli tekintetét.

No, fent is akad az menten!

Mert hát éppen ebben a minutumban kukucskált elő a fel-
hők közül egy szép fényes csillagoeska és pártfogó kacintással
lenevet Julikára.

— Gyere csak, gyere! — kiáltja vidoran. — Ne félj semmit.
Én elvezetlek a fenyveshez, ha akarod. Csak gyere mindig utá-
nam.

Azzal már is bukfencezik egy nagyot és gurulni kezd az ég-
bolton. Néha úgy tesz, mintha belebonyolodna a lenyúló felhő-
foszlányok valamelyikébe, máskor meg pajkosan megszőkik Ju-
lika éber pillantása elől, hogy röviddel később újra előbukkanjon
nagyhuncut hunyorgással és — jóval nagyobb távolságban.

Julika repesve lohol utána.

Ily vídám kergetőzés közben érik el a fenyvest, ahol azon-
ban oly sűrű tömörségben sorakoznak a fák, hogy tenyéryni nem
sők, de még akkora rés sem kerül a Julika csillagkereső nézé-
sének.

—Jaj, jaj! —szepegi félve — hol vagy csillagoeska?! Nem
látlak, nem tudom merre menjek?...

—A füled után — tanácsolja a bohó csillagoeska és Julika
azonnal megértette.

Lágy énekhangot szűr feléje az erdei csend, meg könnyű
szárnyak suhogó nesztét...

Mintha ígézet szállta volna meg, úgy indul Julika a sejtel-
mes hangok irányába... Vakon botorkál áthatolhatatlan fekete-
ségben. Térdre is bukik, ágak is karcolják, haját megtépázzák,
— de észre sem veszi. Csak megy... megy, előrenyújtott karok-
kal tapogatódzva.

Ugy rémlik neki, hogy sohasem lesz már vége ennek a
gyötrelmes bukdácsolásnak, amikor a fák közül ezüstös fényt lát
derengeni. Még egy útforduló — és eléje tárul a mesebeli kép!

Látja, valóságosan látja a díszes angyalsereget! Látja az aranybaltácskák csillanását és hallja a hegyikristályból fogazott fűrészeeskék sivító dalát.

Nagy-nagy elragadtatásában elfeledkezik magáról. Tapsol örömeiben.

Az angyalkák kezében egyszerre megáll a munka. Meglepve, ámultan nézik az odacsöppent Julikát. De aztán előlép a főangyal és haragosan rámutat:

— Megint eljött egy kíváncsi
mindent látni akaró!

Am a tündéri látványtól megbűvölt Julika mitsem hall a haragos szavakból. Magánkívül áradozik:

— Ó, mily csodaszépek vagytok!
Arcotok mily ragyogó!
Szárnyatok, mint hattyú pelyhe,
hangotok égi zene...
Mesélte Áron bácsi,
mi dolgotok idele'...!

Nagyot nyel, majd könyörögve mondja:

— Ugy szeretnék én is, én is
kisbaltával dönteni!
Arvaságomban még nem volt
egy nap sem örömteli...

Hej, elbúsúlja magát Julika, de úgy, hogy még a könnyei is kicsordulnak. Még az a szigorúnak látszó főangyal is megsajnálja és vigasztalni kezdi.

— Ne sírj, ne ríjj, kicsi Julka:
aranybaltá? — hogyne jutna!
Am ügyelj a regulára:
tilos lesújtanod fára,
amíg meg ne kérdeznéd:
áldozza-e életét?

Julika lelkesen bölintott és kapva-kap a pirinyó aranybaltácska után. Okulás céljából, darabig figyelmesen szemléli az angyalkák tevékenykedését. Elnézi, amint meg-megállnak egyik-másik takaros kis fenyő előtt, kedveskedve körülrepkedik, szárnyaikkal körülcirógatják, miközben hízelkedve durúzsolják;

— Fácska, fácska fenyőfácska,

redő is gyermek várna,

ki már régtől, ébren, alva,

akarva, vagy nem akarva,

érted vágyik szüntelen...

A kérő angyalszónak ugyan ki tudna ellenállni? A kisleány semmi esetre sem. Habozás nélkül felel:

— Hát ha így van, ám legyen!

Ugysem lehet szebb halálom

vágjatok ki, én nem bánom.

Serényen munkálkodnak az angyalkezek és Julika nemkülönben. Észre sem veszik az idő múlását, csak akkor rezzennek össze, amikor a főangyal hármát csettint a szárnyával.

— Hamar, hamar! — kiáltja ijedten. — Mindjárt lemegy a nap és ha nem siettek, bizony mondom, lemaradunk...

Nosza, előáll a hétlámpás Göncölszekér; szempillantás alatt meg is telik a karácsonyfának szánt fenyővel. És lám már az angyalkák is bontogatni kezdik szárnyaikat.

Julikának szívére fut az ijedség, kezéből kihull a kis aranybalta.

— *Hová igyekeztek?* — *kérdi sírásra görbült szájjal.*

— Vissza az égbe — felelte sietősen a főangyal.

— Miért, mit fogtok ott csinálni?

— Feldíszítjük szépen a karácsonyfákat!

— És énvelem mi lesz?...

Te láttad azt, amit eddig csak nagyon kevesen láthattak. Teljesült a kívánságod. Nem elég ez neked?

Julika könyörögve teszi össze kezecskéit:

— Ha veletek mehetnék én is...

— Dőre kívánság! Hiszen te nem vagy angyal!

— De szeretnék az lenni! — esdekel Julika és hangos sírással szalad az induló csillagszekér mellett.

— Könnyen lehetsz, ha valóban akarod — nyugtatná őt a legutolsónak maradt kisangyal.

— De hogyan...? hogyan?! — sikoltja Julika. Érti, hogy nem bírja már azt az iramot és ott fog maradni.

A főangyalnak megesik rajta a szíve. Villámsebesen visszarepül hozzá és gyorsan hadarja:

— Ninesen idő a magyarázkodásra... Adok neked egy tanácsot. Ha azt megfogadod, egészen bizonyosan angyal lesz belőled.

— És feljutok a mennyországba is?

— Hogyne, amint eljön az ideje!

— Jaj, mondd hát hamar, mit kell tennem?

Röviden hangzik a felelet:

— *Tartsd meg a tízparancsolatot!*

Julika lélekzetét is visszafojtva, sokáig néz a tündező alakok után, mélyen elgondolkozik, majd sarkonfordul és szaladni kezd hazafelé...

Ott aztán szerencsésen be is kerül a kapun és nyomban úgy érzi, mintha nagy kődarab esne le szívéről: a tanya népe még mindig az igazak álmát alussza! Nyilván sejtelnük sincs az ő kirándulásáról!

Sietve fordul az ólakba — nincs biz' ott semmi baj! A macacok is megélték s a baromfihad is előkerül kakasszóra.

Az egész rejtelmes éjszaka egyedül Julika szívében hagyott mélyenható nyomokat.

Julikáéban, aki idővel olyan dolgos, becsületes, istenfélő lányzóvá serdült, hogy messzi környék legényei vetekedtek a kezéért. Feleségül is ment hétvármegye legmódosabb daliájához, aki azóta sem szünt meg magasztalni az ő nagyszerű Julikájának nagyszerű tulajdonságait.

— Valóságos földreszállt angyal ez az asszony! — Kérkedik büszke örömmel. — Szinte attól tartok, hogy egyszeresak meg-gondolja magát és visszarepül az egekbe.

— Ne féljen kend attól, édes uram — mosolyog ilyenkor Julika asszony. — Nem vágyódnám én el innen, megtaláltam én már a mennyországomat itt is.

És boldogságtól kipirult arccal hajlik gügyögő kisfia bölcsője fölé...

Udvardy Raác Emm

Karácsonya.

*Karácsonya! Világ fénye!
Te világítsz földre, égre.
Amíg a te fényed ragyog,
mosolyognak kicsik, nagyok.*

*Karácsonya! Világ béke!
Te alattad van a béke.
Együtt vannak ott a hívek,
ölelkeznek minden szívek.*

*Karácsonya! Világ gyöngye!
Kincseket szorsz a göröngyre.
Amíg te állsz: jó mindenki
s nem szegény a földön senki.*

*Karácsonya! Világ fája!
A szívünket tegyük rája
ajándékul a Kisdednek,
örömére az Istennek.*

Csomörkányi Pál.